

Література

1. Повітряний кодекс України від 19 травня 2011 р. № 3393–VI // Відомості Верховної Ради України. – 2011. – № 48– 49. – Ст. 536.

2. Про затвердження Правил польотів повітряних суден та обслуговування повітряного руху в класифікованому повітряному просторі України: наказ міністерства транспорту України від 16 квітня 2003 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0346-03>.

3. Положення про Український центр планування використання повітряного простору України та регулювання повітряного руху: затв. наказом Міністерства інфраструктури України, Міністерства оборони України від 7 липня 2016 р. № 232/348 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z1089-16>

УДК 343.431:048.66 (043.2)

Миронець О. М., старший викладач,
Драчук А. П., Гунько В. О., студенти,
Навчально-науковий Юридичний інститут,
Національний авіаційний університет, м. Київ

ТЕОРЕТИКО-ПРАВОВІ АСПЕКТИ ПРОТИДІЇ ТОРГІВЛІ ЛЮДЬМИ

У наш час проблема торгівлі людьми стоїть гостро як на національному, так і на міжнародному рівні. Незважаючи на комплекс юридичних, економічних, а також морально-етичних заходів, які вживається внутрішньодержавними та міжнародними організаціями, урядами різних країн протидія та зупинення работоргівлі залишається відкритим питанням для світової спільноти. Зважаючи на вказане, не втрачає своєї актуальності аналіз міжнародно-правових засобів протидії торгівлі людьми, а також визначення шляхів вдосконалення нормативно-правової бази в цій сфері.

У сучасну епоху глобалізації все більших обертів набуває транскордонна міграція, яка крім позитивних має також і негативні сторони. Перш за все тому, що це явище дало початок ще одному різновиду міжнародної злочинності, окрім наркоторгівлі та торгівлі зброєю, – торгівлі людьми. Свідченням стурбованості міжнародного співтовариства ситуацією, що склалася, є ряд конвенцій, пактів та протоколів з врегулювання цього питання. Серед них варто особливо відмітити Конвенцію про боротьбу з торгівлею людьми та експлуатацією проституції третіми особами, прийнята Генеральною Асамблеєю ООН від 02.12.1949 року. Вона консолідує положення

інших міжнародних договорів з цього питання, прийнятих починаючи з 1904 року. Її основне завдання – визначення ефективних мір боротьби проти усіх форм торгівлі жінками та експлуатації проституції [1]. Міжнародний пакт про громадянські та політичні права від 16.12.1966 р. року є доповненням до Загальної декларації прав людини, захищає право на життя і стверджує, що жодна людина не повинна піддаватися випробуванням, примусовій праці і незаконному утриманню чи утиску. Конвенція про ліквідацію всіх форм дискримінації стосовно жінок від 18.12.1979 р. – найбільш всеохоплюючий акт про права жінок, що визначає законодавчі обов'язки, спрямовані на ліквідацію дискримінації стосовно жінок [2]. У 1997 р. було проведено Гаазьку міністерську конференцію, на якій прийнято Декларацію європейських рекомендацій з ефективних заходів щодо запобігання боротьби з торгівлею жінками з метою їхньої сексуальної експлуатації.

На жаль, наша країна посідає п'яте місце у світі за поставками так званого «живого товару» на Захід, тому юридичний аспект протидії цьому негативному явищу заслуговує на особливу увагу. Кримінальну відповідальність за торгівлю людьми в Україні вперше встановлено в 1998 році, коли чинний на той час Кримінальний кодекс України було доповнено статтею 124-1. Новим Кримінальним кодексом, що набрав чинності з 01.09.2001 р., також передбачено кримінальну відповідальність за торгівлю людьми або іншу незаконну угоду щодо передачі людини (стаття 149) [3]. Давши таке визначення торгівлі людьми, в нашій державі наблизилась до приведення національного законодавства у відповідність до міжнародних норм навіть ближче, ніж країни Європейського Союзу. Але проблеми все ж таки існують, і найбільш негативно на ефективність боротьби з організованою злочинністю, у тому числі і торгівлю людьми, впливає незадовільне фінансування органів внутрішніх справ, оскільки саме для всестороннього, повного та об'єктивного дослідження всіх обставин вчинення таких злочинів необхідні значні кошти для виїздів у відрядження, у тому числі і в інші країни, проведення різних експертиз, перекладу матеріалів з іноземних на українську мову, підготовки та розмноження великої кількості матеріалів.

Отже, в Україні розроблено досить потужний юридичний механізм протидії торгівлі людьми. Проте на сьогодні, зважаючи на ряд існуючих проблем різного характеру, особливо недостатнє фінансування для своєчасного і належного реагування правоохоронними органами на такі злочини, работоргівля залишається загальнонаціональною загрозою. З метою вжиття

превентивних заходів торгівлі людьми у всьому світі необхідними є вжиття наступних заходів: 1) підвищити рівень інформованості, так як групи особливого ризику необхідно забезпечувати інформацією щодо методів вербування, про законні вимоги для міграції до інших країн і про можливості заробітку в таких країнах; 2) розглянути проблеми економічного і соціального стану жінок у країнах походження; 3) розробити направлену на протидію торгівлі людьми імміграційну політику; 4) змінити статус перебування жертв торгівлі людьми; 5) посилити і вдосконалити захист жінок і дітей в державах Північної Америки, Азії і Європи; 6) створити всеохоплюючу транснаціональну стратегію, яка повинна включати в себе ефективну систему розслідування і притягнення винних до юридичної відповідальності; 7) необхідно забезпечити захист жертв і систему реабілітації, тобто забезпечити кримінальне переслідування вчинків, пов'язаних з торгівлею людьми; 8) постійно контролювати діяльність туристичних організацій і здійснювати її моніторинг; 9) створювати мережу антикризових центрів [4].

Отже, поряд з тим, що ринкова економіка має масу позитивних аспектів, підвищує мобільність і надає більше можливостей в епоху глобалізації, вона тягне за собою поширення організованої злочинності, високі людські і соціальні затрати. Проблема торгівлі людьми носить транснаціональний характер, тому потребує уваги всього світу до її вирішення, вжиття попереджувальних заходів. В Україні для вирішення цього складного питання в епоху не лише економічної, а й духовно-моральної кризи потрібна мобілізація сил усіх країн, що включає в себе діяльність не тільки урядів та урядових організацій, а й активне залучення неурядових організацій та суспільної ініціативи.

Література

1. Власов П.О. Запобігання торгівлі людьми: Інформаційно-практичний посібник / П.О. Власов. – Д.: Поліграфіст, 2002. – 68 с.
2. Конвенція про ліквідацію всіх форм дискримінації щодо жінок. – К., 1995. – 24 с.
3. Кримінальний кодекс України від 05.04.2001 р. № 2341-III [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2341-14>
4. Дайгман И. Интерпол: Всемирная система борьбы с преступностью / И. Дайгман. – М.: Рипол Класик, 2003. – 480 с.